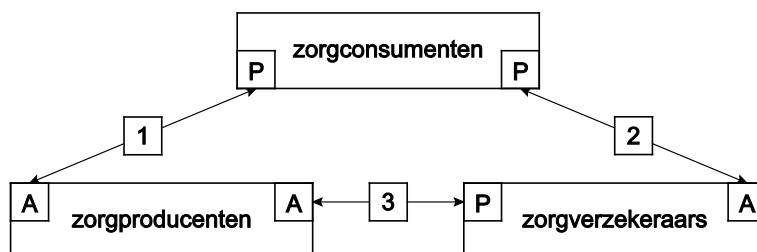

Opgave 1

Zorg om de zorg

Student economie Jeroen bestudeert voor een scriptie de principaal-agentrelaties in de gezondheidszorg in een land. Jeroen onderscheidt daarbij drie van deze relaties en hanteert het onderstaande model.

Toelichting:

- Relatie 1
Zorgconsumenten zijn gebruikers van gezondheidszorg die geleverd wordt door zorgproducenten (artsen en ziekenhuizen). In deze relatie zijn zorgconsumenten principaal (P) en zorgproducenten agent (A). Zorgconsumenten kunnen in de meeste gevallen zelf hun zorgproducent kiezen. In deze relatie is het belangrijkste probleem dat de kwaliteit van de geleverde behandelingen niet altijd optimaal is en dat deze kwaliteit in hoge mate eenzijdig door de zorgproducenten bepaald wordt. Hierbij speelt informatie-asymmetrie een rol.
- Relatie 2
Zorgconsumenten (P) kunnen vanwege de vaak hoge kosten van de behandelingen op vrijwillige basis een verzekering bij zorgverzekeraars (A) afsluiten. Een belangrijk kenmerk van deze verzekeringscontracten is premiedifferentiatie, die is gebaseerd op de door de zorgconsumenten zelf te kiezen hoogte van het eigen risico. Acceptatie van een nieuwe verzekerde vindt plaats op basis van een korte, globale vragenlijst met betrekking tot het medische verleden. In deze relatie zijn risico van moreel wangedrag (moral hazard) en de trage afhandeling van claims op zorgverzekeraars de belangrijkste problemen.
- Relatie 3
Zorgconsumenten betalen niet-verzekerde gezondheidszorg zelf en de betaling voor verzekerde gezondheidszorg loopt via de zorgverzekeraars. Er wordt door de zorgverzekeraars gewerkt met zorgcontracten waarin vaste tarieven per behandeling zijn vastgelegd. Het belangrijkste probleem in deze relatie is dat volgens zorgverzekeraars en zorgconsumenten een deel van de door zorgproducenten geleverde behandelingen overbodig is.

- 2p **1** Beschrijf in relatie 1 een vorm van transactiekosten voor de principaal die veroorzaakt wordt door informatie-asymmetrie.
- 2p **2** Leg uit dat in relatie 2 het risico van moreel wangedrag verminderd wordt door het hanteren van een eigen risico bij het claimen van een vergoeding.
- 2p **3** Leg uit dat de premiedifferentiatie in relatie 2 voor de agent leidt tot een afname van transactiekosten die veroorzaakt worden door informatie-asymmetrie.

Jeroen schrijft in zijn scriptie dat de problemen in relatie 3 ontstaan doordat contracten tussen de betrokken partners niet sluitend en niet compleet zijn. Jeroen stelt: "Volledig sluitende en complete contracten zullen echter niet worden gerealiseerd, omdat dat ten koste zou gaan van de totale winst van de zorgverzekeraars."

- 2p **4** Geef een verklaring voor de stelling van Jeroen.

Jeroen onderzoekt in zijn studie ook de rol van de overheid. Hij meent dat de maatschappelijke welvaart in dit land (welvaart in ruime zin) zal toenemen als de overheid ingrijpt in de gezondheidszorg. Jeroen denkt daarbij aan de volgende elementen:

- prijsregulering door het vaststellen van minimumtarieven voor medische behandelingen;
- centraal vastgestelde en gecontroleerde kwaliteitseisen voor medische behandelingen;
- een verplichte zorgverzekering met een uniforme premie die onafhankelijk is van de gezondheidssituatie van de verzekerde;
- een acceptatieplicht van zorgverzekeraars zodat die niemand mogen weigeren op basis van medisch risico.

- 4p **5** Beschrijf de gedachtegang van Jeroen. Gebruik daarbij alle genoemde elementen. De beschrijving moet passen in de gegeven context. Gebruik ongeveer 100 woorden.